

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 9. Bethlehem, & antrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

vagi, acque communis; ut non crederetur natus alicui prius; sed communis omnibus factus; & totum diceretur divinum, ubi nihil apparebat humanum. Sim. Cass. l. 1. cap. 4.

Invenietis infantem. Luc. 2. 12. Quæ est ista Evangelizatio Angelica? ut ad signandum Jesum Christum Dominum, in vultum pannis, reclinatum in præsepio clamer? sunt ne ista tria, infantia, pannorum involutio, situatio in præsepio; perfecte signantia Salvatorem? Et ea signa se contulit ostendenda, quæ ostendunt Deum ab humanis rebus liberum existitum. Et ingressum, & egressum a Mundo, voce concordare; ut in paupertate natus, in illa etiam moreretur. Sicut natus involutus est pannis, sic mortuus sindone involutus est. Et sicut reclinatus est, & positus in alieno præsepio; sic positus est in alieno sepulchro. Id. l. 1. c. 4.

Abfconde Maria novi solis fulgorem, pone in præsepio, involve pannis infantem; nam & ipsi panni divitiæ nostræ sunt; Pretiosiores siquidem panni Salvatoris omni purpurâ; & gloriosius hoc præsepe auratis regni solis: ditiore denique Christi paupertas cunctis opibus, cunctisque thesauris sæculi. Quid enim humilitate ditius? &c. S. Bernardus invigil. Nat. D.

Onovitas summa! & paupertas stupenda! nam regnat in coelo, qui jacet in fœno; qui fecit omnia, locum habere non potest in diversorio; sed locatus est in præsepio. Qui continet omnia, brevi involvitur panno: qui pascit volatilia, lacte pascitur modico. S. Bonavent. f. 13 in Nat. D.

Pauper mater, pauper filius, inops hospitium, his, qui in Ecclesia in forma hujus scholæ militant, præbent efficax documentum. S. Cyprian. de Nat. D.

Num. 3.

Aliæ virtutes.

Tempus pacis elegit Dominus, in suam Nativitatem: quia pacem diligit. Haymo hom. in nocte Nat. D.

Jam clamat exemplò, quod postmodum docturus est verbò: *discite a me, quia mitis sum, & humilis corde.* S. Bernardus f. 1. in Nat. D.

§. IX.

Bethleem, & Antrum.

Noluit cum Dominus desoris. Gen. 7. 16.

Ego supra omnia virtutem justis admiror, Domini que bonitatem, & ineffabilem misericordiam; quando considero, quomodo potuerit versari in medio bestiarum. Mirare magis puerum Jesum in stabulo Bethleem. Arcones in Is. 1. Disc. 5. Pro unaquaque rerum nostrarum unaquaque res ejus, qui nobis sublimior, est repensâ. Christus propter Adamum: idcirco

generatio, & virgo; præsepium, & Bethleem, Generatio propter effusionem; Virgo propter mulierem, Bethleem propter Eden, præsepium propter paradisum. S. Greg. Naz. or. 1. Apolog.

Percussit cor suum David. 1. Reg. 24. 6. eò quod abscessisset oram chlamydis Sauli. Cur cor percutit? credo, quia in spelunca hoc factum: in spelunca viderat Christum plorantem nasciturum. Eusebius t. 3. Colloq. Chr. l. 4. f. 2. obs. 4.

Et tu Bethleem Ephrata. Michæ 5. 2.

Nota: Bethleem hic nuncupatur à fertilitate loci; nam Hebr. idem est, quod *domus panis*; id est, locus ferax frumenti, & vini. Nam, ut scribit Adrichomius in descriptione terræ sanctæ: Bethleem sita est in monte mediocriter alto; terra subiecta rerum omnium copiâ multum præstat, vini potissimum; ut comparandum non sit, quod ex aliis Palæstinæ locis affertur. Iter verò, quod Jerosolymâ euntibus Bethleem est, usque adeò sui amœnitatē, arboribus, hortis, odoratis herbis, transeuntes oblectat; ut si ad tam præclaram naturæ faciem cœlestis aliqua, & digna Christiano, meditatio accedat; non jam in terris sibi esse videatur, sed in paradiso Christi nativitatem, & in cunabula, præsentibus oculis contueri. Cornelius hic. Bethleem distabat à Jerusalem sex milliaribus: à Nazareth verò, ex qua B. Virgo venit in Bethleem, distabat itinere tridui. Scribit B. Beda lib. de loc. Sanctis c. 8. Borchardus, Adrichomius, & alii: in Orientali angulo Bethleem esse rupem ipsi muro adjacentem; ab hominum turba, & oculò, semotam; in quo, quoddam quasi naturale semiantrum est; quò quasi stabulò pro pecoribus utebantur; ejus exterior pars Nativitatis Christi fuisse dicitur locus. Ex hac rupe miraculose scaturivisse fontem aquarum eà ipsa nocte, qua natus est Christus, eumque ad sua tempora durasse, scribit Beda loco citatò, & ex eo Baronius. Ex Bethleem pro dierum plures principes, & illustres viri. Primus fuit Abesan Judex, id est, princeps Israelis, qui habuit triginta filios, & totidem filias. Judic. 12. 8. Secundus Elimelech maritus Noemi. Ruth. 1. 2. ejus filio nupsit Ruth, & eò mortuò nupsit Booz; ex quo genuit Obed patrem Jesse, ex quo natus est David. Tertius David rex; à quo tota familia regum Israel, & Juda, descendit, usque ad ultimum regem Sederiam. Cornel. ib.

Scribit S. Hieronymus ad Paulinum ep. 13. Adrianum Imp. Bethleem profanasse, erecto ibidem Adonidis simulachro; ut in specu, ubi quondam Christus parvulus vagiit, veneris amasius plangeretur. Stetit ibi Adonis per cœ-

centum octuaginta annos, usque ad Constantinum Imp. quando S. Helena ejus mater, everso Adonide, magnificam Ecclesiam supra ipsam specum extruxit; & super ipsum praepe, in quo Agnus Dei reclinatus est, erexit altare; in quo idem jugiter Deo offerretur, qui ibi primò pro salute hominum illuxerat. Sed & Constantinus eandem specum regalibus ornamentis ex auro, argento, variis aulæis, exornavit: ita ut hæc Basilica meritò esset miraculum; nec in orbe quidquam esset ei simile: nam excelsa est admodum: & amplissima. Quilibet ordo habebat quinquaginta columnas, singulari artificio, pretio, & sumptu. Parietes tabulis ex alabastro pretiosissimis sunt incrustati. Quocirca ipsi etiam Turcæ, & Saraceni, reverenter hoc templum frequentant. Cæterum lapidis illa pars, in qua Christus dicitur natus; & praepeis pars, in quam fuit reclinatus; nudè patent, ad peregrinorum venerationem, & osculum. Lapis, in quem reclinavit Maria, & cui flexis genibus insedit, similitudinem habet sella. Itæ Burchardus, Adrichomius &c.

Bethlehem ex Hebræo in Latinum *domus panis* interpretatur: quia hic Filium Dei nasci oportebat, qui Panis est vitæ. S. Chrysost. hom. 1. in Matth.

O Bethlehem parva; sed jam magnificata à Domino: magnificavit te, qui factus es in te parvus, & magnus. S. Bernardus l. 1. in Vigil. Nat. D.

§. X.

Præpe.

Non est factum tale opus in universis terris. 3. Reg. 10. 20. Ecce plusquam Salomon hic. Matth. 12. 42. qui è suo isthoc folio docet veram sapientiam; paupertatis, & humilitatis, amorem. Doultreman de amorel. 2. c. 1.

Lectulus noster floridus. Cant. 1. 16. Septuag. *lectulus noster umbrosus.* Lectulus floridus præpe; floridus ob Jesum Nazarenum. de Ponte hic.

En lectulum Salomonis. Cant. 3. 7. Præsepium lectulus Salomonis: circa quem pax annuntiatur hominibus bonæ voluntatis. Id. hic.

Vidi Dominum sedentem super solium excelsum &c. If. 6. 1. Vidit quondam Isaias gloriam Christi sedentis in templo super solium excelsum, & duos Seraphinos stantes juxta illud, clamantes ad invicem *Sanctus &c.* Sed nunc ecce templum stabulum, præpe thronus. Adstant duo Seraphim Maria, & Joseph.

clamantes Sanctus &c. Id. in Cant. 1. 2. Exh. 25.

Magna cathedra præsepium illud; in quo residet divina sapientia, Magister orbis. Totum ibi legitur Evangelium: quidquid enim, ô bone Jesu! postea verbò docuisti, hic statim ortus opere demonstrasti. S. Thom. Vill. l. 2. in Nat. D.

§. XI.

Nativitatem Christi cole, ama, imitare, non offende.

Arca Dei, & Israel, habitant in papi- lionibus, & ego ingrediar domum meam, ut comedam, & bibam? 2. Reg. 11. 11. Utinam hoc Christiani dicerent Dei Filius incarnatus, & sanctissima ejus Virgo Mater, in stabulo habitant; ego verò deliciis vacabo? nullo modò hoc faciam. Diez. conc. 2. in Nat. D.

Nisi conversi fueritis, & efficiamini sicut parvuli &c. Matth. 18. 3. Ad parvuli formam se componere debet, quisquis celestia regna cupit hereditare. Sed ad cujus parvuli formam gratior erit conversio? pueruli Jesu formam subeat regni candidatus. S. Leo f. de Nat. D. amat Christus infantiam, quæ majorum dirigit mores; ad quam senum reducit ætates; & ad eos suum inclinat exemplum, quos ad regnum sublimat æternum. Baeza l. 1. c. 3. §. 4.

Quid in thesauro Dominicæ largitatis, ad honorem præsentis festi, tam congruum possumus invenire, quàm pacem; quæ in Nativitate Domini prima est Angelicò prædicata concentu? Ipsa enim est, quæ parit filios Dei, nutrit dilectionis, & genitrix unitatis; requies beatorum, & æternitatis habitaculum. S. Leo f. 6. in Nat. D.

Fratres, & vos invenietis hodie infantem pannis involutum, & positum in præsepio altaris. Sicut enim Mater Maria quibusdam asfementis pannorum involvit infantem: sic mater gratia dispensatoris speciebus rerum ejusdem sacri Corporis nobis obteggit veritatem. Guerricus Abb. f. 5. de Nat. D.

B. Margaritæ de Cortona dixit Jesus in Nativitate: filia, pete à me modò quidquid vis. Et illa: Domine Jesu! concede mihi, ut nunquam te offendam. Boll. 22. Febr.

Post mortem B. Margaritæ V. tertii Ord. S. Dominici memores Fratres, sape ab ea dictum in vivis, pretiosum thesaurum se in corde suo gestare; illud rimantur, & tres lapides vident moscipilorum magnitudine: in primo imago B. Virginis coronatæ, secundus puellum in præ-